

Rozjímavá modlitba

Papež uvažoval o „rozjímání“ jako o druhu modlitby a řekl, že existuje mnoho způsobů.

Někteří kladou důraz na „rozměr intelektuální“, druzí na „afekty a city“. Nicméně František připomněl, že způsob rozjímání je „jen prostředek, usnadnit setkání s Ježíšem.

30.04.2021

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

Dnes budeme hovořit o oné formě modlitby, kterou je rozjímání.

„Meditovat“ pro křesťana znamená, že hledá syntézu. Znamená to postavit se před velikou knihu Zjevení, abychom se ji pokusili osvojit a plně ji vstřebali. Křesťan přijaté Boží slovo neuzavírá do sebe, protože ono Slovo se musí setkat s „jinou knihou“, kterou Katechismus nazývá „knihou života“ (KKC, 2706). Pokoušíme se o to pokaždé, když rozjímáme nad Božím slovem.

Meditační praxe si v těchto letech vydobyla velkou pozornost. Nehovoří o nich jen křesťané, protože meditace existuje v téměř všech náboženstvích světa. Jedná se ovšem také o činnost rozšířenou mezi lidmi, kteří nemají náboženský pohled na svět.

Všichni potřebujeme rozjímat, uvažovat, nacházet sami sebe – to je lidská dynamika. Především v nenasytném západním světě se meditace vyhledává jako hráz vztyčená proti každodennímu stresu

a všudypřítomné prázdnotě. Proto tedy ony obrazy mladých lidí i dospělých, kteří usebraně a tiše sedí s přivřenýma očima... Mohli bychom se zeptat, co tito lidé dělají? Meditují. Na tento jev je třeba pohlížet jako na něco příznivého, nejsme totiž stvořeni k ustavičnému spěchu, ale vlastníme vnitřní život, který nelze trvale pošlapávat. Meditaci tedy potřebují všichni. Lze ji přirovnat k zastavení, během kterého se v životě nadechneme. Je třeba se zastavit...

Všímáme si ale, že toto slovo v křesťanském prostředí nabývá výjimečnosti, kterou nelze vymazat. Meditace je nezbytným lidským rozměrem, avšak meditace v křesťanském kontextu jde ještě dál a tuto její dimenzi nelze zrušit. Veliká brána, jíž prochází modlitba pokřtěného člověka, je – jak si znovu připomínáme – Ježíš Kristus. Také rozjímání sleduje tuto cestu, pro křesťana vstupuje meditace branou

Ježíše Krista. Když se křesťan modlí, netouží plně prohlédnout sám sebe a nehledá nejhlubší jádro svého ega. To vše je oprávněné, avšak křesťan hledá něco jiného. Křesťanova modlitba je především setkání s někým Druhým, psáno s velkým D: hledá přesažné setkání s Bohem. Jestliže nás pak modlitba obdařuje vnitřním pokojem, sebeovládáním a jasným poznáním cesty, po níž se vydat, jedná se takříkajíc o vedlejší účinky milosti v křesťanské modlitbě, která je setkáním s Ježíšem. Meditovat tedy znamená vydat se na setkání s Ježíšem, který je v našem nitru, a to za vedení nějaké věty či slova z Písma.

Výraz „meditace“ měl v dějinách rozmanité významy. Také v rámci křesťanství se vztahuje k odlišným duchovním zkušenostem, které ovšem mají něco společného. V tom nám přichází na pomoc Katechismus, který říká: „Metody rozjímání jsou

tak různé, jak různí jsou duchovní učitelé. (...) Avšak metoda je pouze průvodce; důležité je postupovat s Duchem svatým po jediné cestě modlitby, kterou je Ježíš Kristus” (KKC 2707). Zde se nám nabízí druh a vůdce naší pouti: Duch svatý.

Křesťanská meditace bez Ducha svatého není možná. Právě On nás totiž vede k setkání s Ježíšem. Ježíš přislíbil, že sešle Ducha, který nás všemu naučí a vše nám oznámí. Také v rozjímání nás Duch svatý vede, abychom pokračovali v setkávání s Ježíšem Kristem.

Existují tedy mnohé metody křesťanského rozjímání – některé velice prosté, jiné členitější; některé zdůrazňují rozumovou dimenzi člověka, jiné spíše citovou a emotivní. Všechny jsou důležité a zaslouží si uskutečňování v praxi, protože mohou napomoci prožívání víry jako celistvého úkonu: nemodlí se jen lidská mysl, stejně jako se

nemodlí jenom cit, nýbrž modlí se celý člověk, v osobnostní celistvosti. Naši předkové říkali, že orgánem modlitby je srdce, a takto vysvětlovali, že do vztahu s Bohem vstupuje celý člověk, počínaje svým středem, tedy srdcem, a nikoli jen některé jeho schopnosti. Je ovšem třeba mít trvale na paměti, že metoda je cestou, nikoli cílem. Jakákoli modlitební metoda, chce-li být křesťanská, musí být součástí onoho následování Krista, které je podstatou naší víry.

Meditační metody jsou cestami, jak dospět k setkání s Ježíšem. Pokud se ale zastavíš na cestě a díváš se pouze na ni, Ježíše nikdy nenajdeš. Tvým bohem se stane tato cesta, zatímco Bohem je Ježíš, který tě čeká na jejím konci. Katechismus dále upřesňuje: „Rozjímání uvádí v činnost myšlení, představivost, city a touhu. Toto probuzení ducha je nutné, abychom prohloubili pravdy víry, podnítili

obrácení srdce a posílili vůli následovat Krista. Křesťanská modlitba se přednostně zaměřuje na rozjímání „tajemství Krista“ (KKC 2708).

Toto je tedy milostí křesťanské modlitby. Kristus není vzdálený, ale utváří k nám trvalý vztah. Neexistuje žádné hledisko jeho božsko-lidské osoby, které by se pro nás nemohlo stát místem spásy a štěstí. Každý okamžik Ježíšova pozemského života se skrze milost modlitby může stát naší současností, a to díky Duchu svatému, našemu vůdci. Víte přeci, že bez vedení Ducha se nemůžeme modlit. Díky Duchu svatému stojíme také my u řeky Jordánu, když se do ní Ježíš noří, aby přijal křest. Také my jsme mezi hosty při svatbě v Káně, kterým Ježíš k radosti novomanželů dává to nejlepší víno. Duch svatý nás propojuje s těmito tajemstvími Kristova života, abychom je kontemplovali a v takto

prožívané modlitbě se s ním více sjednocovali. Také my s úžasem pozorujeme tisícero uzdravení, která Mistr vykonal.

Vezměme si evangelium, rozjímajme o těchto tajemstvích a Duch svatý nás povede, abychom se jich účastnili.

A v modlitbě jsme všichni jako očištěný malomocný, slepý Bartimaios, Lazar vycházející z hrobu. Také my jsme byli modlitbou uzdraveni, jako byl vyléčen slepec Bartimaios, či malomocný. Také my jsme byli vzkříšeni, jako byl vzkříšen Lazar, protože rozjímavá modlitba, vedená Duchem svatým, nás vede k opětovnému prožívání tajemství Kristova života a k setkání s Kristem, při kterém spolu s oním slepcem voláme: „Pane, smiluj se nade mnou! Smiluj se nade mnou!“ „Co chceš?“, ptá se Pán. „Ať vidím, ať vstoupím do tohoto dialogu...“ Křesťanská meditace, vedená Duchem svatým,

nás uvádí do dialogu s Ježíšem.
Neexistuje stránka evangelia, na
které by pro nás nebylo místo.
Meditace je pro nás křesťany
způsobem, jak se setkat s Ježíšem, a
tak – jediné tak – najít sami sebe. To
neznamená, že se stahujeme do sebe
sama, nikoli. Vydáváme se za Ježíšem
a cestou zpět potkáváme sami sebe –
vyléčené, vzkříšené, posílené
Ježíšovou milostí. Setkáváme se s
Ježíšem, který je Spasitelem všech,
včetně mne. A to vše díky vedení
Ducha svatého.

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
papez-frantisek-rozjimava-modlitba/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/papez-frantisek-rozjimava-modlitba/)
(05.08.2025)